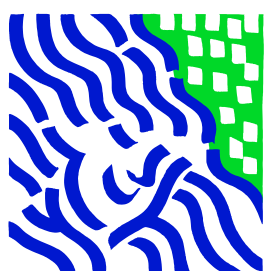

24^E VOORTGANGSRAPPORTAGE ZANDMAAS EN GRENSMAAS

1 JANUARI – 30 JUNI 2013

**Werken aan
de Maas van morgen**

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1. Inleiding	7
1.1 Inleiding	7
1.2 Leeswijzer	7
2. Het programma in zijn omgeving	8
3. Essentialia Zandmaas en Grensmaas	10
3.1 Doelstellingen	10
3.2 Maatregelenpakket	10
3.3 Convenantpartners	10
3.4 Historisch financieel overzicht	10
4. Voortgang	11
4.1 Zandmaas	11
4.2 Grensmaas	12
4.3 Kaden	12
5. Projectbeheersing	14
5.1 Kwaliteit	14
5.2 Scopewijzigingen	14
5.3 Planning	14
5.4 Financiën	16
5.5 Risico's	22
5.6 Prognose eindstand	28
Bijlage 1 Afkortingenlijst	30
Bijlage 2 Karakterisering Zandmaas projecten	31
Bijlage 3 Karakterisering Grensmaas projecten	33
Bijlage 4 Kaart Tracébesluit en POL Zandmaas/Maasroute	35
Bijlage 5 Kaart Grensmaas conform Eindplan Grensmaas	36
Bijlage 6 Toelichting mutaties VGR 24	37

Samenvatting

Voortgang algemeen

De deelprogramma's Zandmaas en Grensmaas zijn volop in uitvoering. In de eerste helft van dit jaar zijn enkele projecten binnen de deelprogramma's afgerond (zomerbedverdieping in het stuwpand Grave en Grensmaaslocatie Borgharen) en zijn nieuwe projecten gestart (zomerbedverdieping in het stuwpand Sambeek en Grensmaaslocatie Aan de Maas). Tevens is een nieuw project toegevoegd (Zuidgeul Well Aijen).

In het dossier over de natuurdoelstellingen binnen Zandmaas en Grensmaas zijn tevens stappen gezet. Na de vorig jaar gemaakte afspraken tussen Rijkswaterstaat en het Ministerie van Economische Zaken (convenantpartner Maaswerken) is de Tweede Kamer door de staatssecretaris van IenM -mede namens de staatssecretaris van Economische Zaken- op 5 maart geïnformeerd over scopewijzigingen betreffende de natuurdoelstellingen Maaswerken (Kamerstuk II 18106, nr. 216). Dit houdt in dat binnen Grensmaas 44 ha en binnen Zandmaas 129 ha grond voor natuur niet wordt verworven.

Voortgang Zandmaas

De projecten waar het zomerbed van de Maas wordt verdiept verlopen volgens planning. De graafwerkzaamheden in het stuwpand Grave zijn afgerond. De aan de zomerbedverdieping gekoppelde peilopzet wordt per 15 juli voor de resterende hoogte (15 cm) doorgevoerd. De opdrachtnemer heeft zijn materieel verplaatst naar het stuwpand Sambeek en is hier gestart met de verdieping van het zomerbed, die uiterlijk medio 2015 wordt afgerond.

Daarnaast wordt in de Zandmaas gewerkt aan de aanleg van de hoogwatergeulen bij Lomm en Well Aijen. De zelfrealisator van de hoogwatergeul Well Aijen is begin dit jaar gestart met de afgraving van dekgrond. Om de hoogwaterdoelstelling ultimo 2015 alsnog te halen, heeft de minister van IenM op 10 juni de Tweede Kamer geïnformeerd over de aanleg van een extra hoogwatergeul (Zuidgeul). De zandwinning in de hoogwatergeul Lomm ligt op schema. Op korte termijn start de levering van niet-vermarktbaar grond die vrijkomt bij de zomerbedverdieping van het stuwpand Sambeek.

Bij de aanleg van het retentiebekken Lateraalkanaal-West heeft de opdrachtnemer niet voldaan aan de contractuele voorwaarden, waardoor Maaswerken het werk nog niet heeft aanvaard. Er vinden constructieve gesprekken plaats om de laatste issues op te lossen. De aanbesteding van een aanvullend contract om de bestaande kaden in het retentiebekken te laten voldoen aan de meest recente ontwerpisen is voorzien in augustus. Het retentiebekken is in zijn geheel in 2015 voltooid.

Voortgang Grensmaas

Binnen het zelfrealisatieproject Grensmaas wordt op verschillende locaties gewerkt. De locatie Borgharen is gereed en de werkzaamheden op de locatie Aan de Maas zijn gestart. Door aanhoudende afzetproblemen van grind draaien de verwerkingsinstallaties op de locaties Itteren en Meers onder de planning.

In maart is de tweede monitoringsrapportage over de vorig jaar overeengekomen leenfaciliteit opgeleverd. Uit deze rapportage blijkt dat het Consortium Grensmaas vooralsnog geen beroep op de leenfaciliteit voorziet. Dit ondanks het feit dat de financieel economische crisis nog steeds negatieve effecten heeft op de zand- en grindmarkt en de afzetvolumes bij het Consortium Grensmaas achterblijven bij de verwachtingen. De derde monitoringsrapportage (peildatum 1 juli 2013) wordt in september 2013 verwacht.

De Vlaams Nederlandse Bilaterale Maascommissie heeft tijdens haar vergadering in juni ingestemd met het gezamenlijk Vlaams en Nederlands voorstel om - op basis van de door Vlaanderen uitgevoerde haalbaarheidsstudie ("flessenhalstudie") - aanvullende 'Boertien-maatregelen' uit te voeren. Een besluit om daarvoor het resterend en gereserveerd Boertienbudget in te zetten wordt voorbereid en in het derde kwartaal verwacht.

Voortgang prioritaire kademaatregelen

In de rapportageperiode zijn –conform planning- geen fysieke werkzaamheden voor de prioritaire kademaatregelen uitgevoerd. Wel heeft het waterschap Roer en Overmaas een ontwerp leggerwijziging voor kaden in Maastricht met bijbehorend ontwerp projectplan ter inzage gelegd.

Scope

Door het aanpassen van de natuurdoelstellingen en het besluit een extra hoogwatergeul aan te leggen bij Well Aijen zijn de scopes van Zandmaas en Grensmaas in deze rapportageperiode gewijzigd.

Projectbeheersing

Het Auditprogramma 2013/2014 Maaswerken is vastgesteld. In het programma ligt de nadruk op interne kwaliteitsborging.

Financiën en risico's

Het projectbudget van Zandmaas is met € 4,5 miljoen gestegen tot € 404,6 miljoen als gevolg van de uitgekeerde prijsindexatie (€ 2,8 miljoen) en de verkoop van ruilgrond (€ 1,7 miljoen). De prognose eindstand is € 4,8 miljoen gestegen tot € 390,7 miljoen en ligt op peildatum 30 juni 2013 € 13,9 miljoen onder het beschikbaar budget.

Het projectbudget van Grensmaas is mede als gevolg van de uitgekeerde prijsindexatie € 2,0 miljoen gestegen tot € 149,2 miljoen. De prognose eindstand is € 1,2 miljoen gedaald tot € 141,5 miljoen en ligt op peildatum 30 juni 2013 € 7,7 miljoen onder het beschikbaar budget.

1. Inleiding

1.1 Inleiding

Deze halfjaarlijkse rapportage wordt uitgebracht in het kader van de 'Regeling Grote Projecten' van de Tweede Kamer en betreft de periode van 1 januari tot en met 30 juni 2013. De rapportage beschrijft de voortgang van de deelprogramma's Zandmaas en Grensmaas binnen het programma Maaswerken. Tevens is een financiële verantwoording opgenomen waarin vooral aandacht wordt besteed aan afwijkingen ten opzichte van de vorige periode. Ten slotte zijn de risico's van de projecten in beeld gebracht.

Naast genoemde deelprogramma's maakt het deelprogramma Maasroute deel uit van Maaswerken. Dit deelprogramma is door de Tweede Kamer niet aangewezen als Groot Project en is daarom niet meegenomen, uitgezonderd daar waar relevante raakvlakken zijn met Zandmaas en Grensmaas.

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft kort de relevante ontwikkelingen in de omgeving van de deelprogramma's Zandmaas en Grensmaas. Na een korte beschrijving van de essentialia van de deelprogramma's in hoofdstuk 3, beschrijft hoofdstuk 4 de voortgang en de diverse raakvlakken. In hoofdstuk 5 (projectbeheersing) ligt het accent op eventuele scopewijzigingen en mutaties in de planning, de financiën en de belangrijkste risico's ten opzichte van voorgaande rapportages.

2. Het programma in zijn omgeving

Een groot programma als Maaswerken met een lange uitvoeringsduur staat constant onder invloed van zijn omgeving. Naast ruimtelijke ontwikkelingen in en nabij het Maasdal kunnen dat ook veranderingen in beleid en wet- en regelgeving zijn.

Natuurdoelstellingen binnen programma Maaswerken

Eind vorig jaar heeft tussen de convenantpartners van het programma Maaswerken intensief overleg plaatsgevonden over de gevolgen van de herijking van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en de beperkte middelen van het ministerie van Economische Zaken voor het realiseren van de natuurdoelstellingen. De staatssecretaris van IenM heeft de Tweede Kamer begin maart schriftelijk geïnformeerd over de scopewijzigingen betreffende de natuurdoelstellingen Maaswerken (Kamerstuk II 18106, nr. 216). Hierdoor wordt binnen Grensmaas 44 ha en binnen Zandmaas 129 ha grond voor natuur niet verworven. Voor Grensmaas is inmiddels (na scopewijziging) bijna 75% en voor Zandmaas ruim 85% (na scopewijziging) van de benodigde gronden verworven.

Openbare aanbesteding natuurbeheer Rijksgronden

Rijkswaterstaat gaat het natuurbeheer van zijn gronden openbaar aanbesteden. Tot op heden werden gronden waarop zij bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers heeft aangelegd of uiterwaardverlaging heeft uitgevoerd ondershands en exclusief doorgeleverd (of in beheer of erfpacht gegeven) aan de traditionele natuurbeherende organisaties. Veelal werd aan deze doorlevering ook een (vegetatie)beheerverplichting gekoppeld. Het bestuur RWS heeft begin april besloten om het natuurbeheer van Rijksgronden voortaan openbaar aan te besteden. De bestaande contractuele afspraken zijn uitgezonderd van deze beleidswijziging. De gevolgen voor Maaswerken worden nog onderzocht.

Fusie Limburgse waterschappen

Het provinciaal bestuur van Limburg heeft eind mei besloten dat de twee Limburgse waterschappen definitief gaan fuseren. In principe moeten beide waterschappen in het voorjaar van 2015, als de nieuwe waterschapsverkiezingen worden gehouden, één provinciebrede organisatie vormen. Provinciale Staten moet formeel nog akkoord gaan met de fusie.

Regioproces Deltaprogramma Maasvallei

Op initiatief van de provincie Limburg werken Rijkswaterstaat, het Deltaprogramma Rivieren, verschillende waterschappen en Maasgemeenten samen aan het regioproces Deltaprogramma Maasvallei. De regioproces van het Deltaprogramma Rivieren (gebiedsgericht deelprogramma van het Deltaprogramma) gaan over de lange termijn (2100). Ten behoeve van dit proces is een Breed Bestuurlijk Overleg Maas in het leven geroepen. Zij is onder meer bestuurlijk verantwoordelijk voor de aanpak en centrale coördinatie van het regioproces van de Maasvallei en voor grensoverschrijdende afstemming met Vlaanderen en Wallonië.

Communicatie en media

De deelprogramma's Zandmaas en Grensmaas zijn in de rapportageperiode verscheidene keren in de media belicht. Zo heeft de start van de verdieping van het zomerbed Sambeek (tussen Venlo en Arcen) -waarbij omwonenden tijdens informatiebijeenkomsten zijn geïnformeerd over de verdieping, het explosieveilig baggeren en de doelstellingen- media-aandacht gekregen. Door een werkbezoek van de burgemeesters van Venlo en Horst aan de Maas heeft dit project ook bestuurlijke aandacht gekregen. Daarnaast hebben regionale media aandacht besteed aan de brief van de minister van IenM aan de Tweede Kamer over de aanleg van de Zuidgeul als extra project voor hoogwaterveiligheid bij Well Aijen.

Rondom Grensmaas is onder andere aandacht geweest voor de Dwaalfilm (www.dwaalfilm.eu).

Stichting Ark heeft een productie gemaakt waarin ongeveer 30 filmpjes van 1 minuut te zien zijn over de natuur om op die manier te 'dwalen' en virtueel langs de Maas te gaan. De première is door diverse

direct betrokkenen bijgewoond, waaronder het Consortium Grensmaas, het waterschap Roer en Overmaas, Vlaamse collega's en Rijkswaterstaat.

3. Essentialia Zandmaas en Grensmaas

3.1 Doelstellingen

Na de twee hoogwaterperioden in de Rijn en de Maas in december 1993 en januari 1995 presenteerde het kabinet in februari 1995 het Deltaplan Grote Rivieren. De Zandmaas en Grensmaas maakten deel uit van dit plan. Het Deltaplan Grote Rivieren is in 2005 opgegaan in de Wet op de Waterkering en deze vervolgens in de Waterwet. De belangrijkste doelstelling van de deelprogramma's Zandmaas en Grensmaas is het verbeteren van de bescherming van inwoners van Limburg en Noord-Brabant tegen hoogwater in de Maas. In bijlage 2 en 3 zijn de karakteristieken geschetst. De projecten voor hoogwaterbescherming dienen voor Zandmaas in 2015 en voor Grensmaas in 2017 te zijn gerealiseerd. De prioritaire (sluitstuk)kaden dienen uiterlijk in 2020 te zijn gerealiseerd. Voor de bevolkingscentra langs de Zandmaas diende de bescherming echter vóór 2008 te zijn bereikt. Daarom zijn de kademaatregelen in de gemeenten Roermond, Venlo, Gennep en Mook en Middelaar met voorrang uitgevoerd. Belangrijke nevendoelestellingen van de deelprogramma's Zandmaas en Grensmaas zijn natuurontwikkeling en delfstoffenwinning (zand en grind).

3.2 Maatregelenpakket

Het maatregelenpakket (projecten) van Zandmaas bestaat onder meer uit het aanleggen en verhogen van kaden, het verruimen van de rivier de Maas, de aanleg van een retentiegebied en hoogwatergeulen en het creëren van gebieden waar natuurontwikkeling kan plaatsvinden. Dit wordt gecombineerd met de winning van zand. Daarnaast vindt de uitvoering van peilopzet plaats om de nadelige effecten voor de landbouw en de scheepvaart te mitigeren. Het maatregelenpakket van de Grensmaas bestaat uit het verruimen van de rivier, de aanleg van kaden, dekgrondbergingen, nevengeulen en andere gebieden voor het ontwikkelen van nieuwe natuur. Dit wordt gecombineerd met de winning van zand en grind. Daarnaast vinden projecten plaats om te voorkomen dat de grondwaterstand daalt.

3.3 Convenantpartners

Bij de deelprogramma's zijn drie convenantpartners betrokken: het ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM), de provincie Limburg en het ministerie van Economische Zaken (EZ). Zij hebben in 1997 de 'Bestuursovereenkomst Maasproject' getekend. Hierin zijn o.a. afspraken gemaakt over doelstellingen, samenwerking, verantwoordelijkheden en financiële aspecten. Maaswerken bereidt de verschillende projecten voor en voert deze uit. Maaswerken valt financieel en organisatorisch onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van IenM.

3.4 Historisch financieel overzicht

De financiële bijdrage van IenM aan de deelprogramma's Zandmaas en Grensmaas bedroeg op het moment van het Ontwerp Tracébesluit Zandmaas/Maasroute (OTB 1998) € 358,5 miljoen. Het totale projectbudget van Zandmaas en Grensmaas sloot op dat moment op € 381 miljoen, prijspeil 1998. De uitsplitsing van dit projectbudget voor Zandmaas en Grensmaas is weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Referentiebudget voor Maaswerken ten tijde van OTB 1998

Onderdeel en bijdrage		Miljoen Gulden prijspeil 1998	Miljoen Euro prijspeil 1998
Zandmaas	Bijdrage I&M	680	308,6
	Bijdrage EZ en provincie Limburg	27	12,3
Totaal		707	321
Grensmaas	Bijdrage I&M	110	49,9
	Bijdrage nog te verdelen over convenantpartners	23	10,4
Totaal		133	60

Totaal Zandmaas en Grensmaas

840

381¹

4. Voortgang

4.1 Zandmaas

Uitvoering retentiegebied Lateraalkanaal West

De oplevering van het werk en daarmee de afronding van het contract was eind december 2012 voorzien. De opdrachtnemer voldoet echter nog niet aan zijn contractuele voorwaarden, waardoor Maaswerken het werk nog niet heeft aanvaard. Er vinden constructieve gesprekken plaats om de laatste issues op te lossen.

Om de bestaande kaden in het retentiebekken te laten voldoen aan de meest recente ontwerpisen is een nieuw contract in voorbereiding. De aanbesteding is voorzien in augustus dit jaar. Het werk wordt in 2015 voltooid.

Uitvoering rivierverruiming en peilopzet

Grave

De baggerwerkzaamheden in het stuwpannd Grave zijn afgerond. De opdrachtnemer heeft het materieel naar het stuwpannd Sambeek verplaatst om daar te worden ingezet voor de zomerbedverdieping. De aan de zomerbedverdieping gekoppelde peilopzet wordt per 15 juli voor de resterende 15 cm opgezet.

Sambeek

De werkzaamheden voor de verdieping van het zomerbed in het stuwpannd Sambeek zijn eind maart ter hoogte van Lomm gestart. In eerste instantie is alleen vermarktbaar materiaal ontgraven. Medio 2013 is de eerste niet vermarktbaar en van niet gesprongen explosieven (NGE) verdachte grond afgevoerd naar de hoogwatergeul Lomm. Hier zijn enkele aanpassingen doorgevoerd om de grond uit Sambeek veilig toe te kunnen passen. De aan de zomerbedverdieping gekoppelde peilopzet vindt plaats in twee stappen: de eerste stap vindt medio 2014 en de tweede stap een jaar later plaats.

Uitvoering hoogwatergeulen

Hoogwatergeul Lomm

De uitvoering van de zandwinning in Lomm ligt op schema. De zelfrealisator DCM heeft in samenspraak met de provincie Limburg en de gemeente Venlo een plan ontwikkeld onder de werktitel Lomm+. Het plan valt deels samen met het werkgebied van de hoogwatergeul Lomm, maar loopt in de tijd langer door. De wijziging in de uitvoeringswijze van Lomm en garantstelling van DCM voor het tijdig behalen van de waterveiligheidsdoelstelling wordt met een addendum in de overeenkomst verwerkt. Dit addendum wordt in het derde kwartaal dit jaar getekend.

Hoogwatergeul Well Aijen

De zelfrealisator Kampergeul B.V. is begin dit jaar gestart met de werkzaamheden voor de aanleg van de hoogwatergeul (Noordgeul). Tegen de nieuwe vergunning is geen schorsingsverzoek ingediend. Het beroep tegen de vergunningen is nog in behandeling bij de Raad van State. De zelfrealisator start de zandwinning in 2014. De bijdrage van dit project aan de hoogwaterdoelstelling kent ten opzichte van de aanvankelijk beoogde einddatum (2015) een vertraging van twee jaar.

De minister van IenM heeft de Tweede Kamer per brief op 10 juni geïnformeerd over haar besluit tot een scopewijziging bij het project hoogwatergeul Well Aijen. Het gaat daarbij om de uitbreiding van de scope met de aanleg van een extra Zuidgeul, ter compensatie van de vertraging van de reeds voorziene hoogwatergeul (Noordgeul). Daarmee kan de hoogwaterdoelstelling in het gebied in 2015 worden bereikt.

¹ Het bedrag van € 381 miljoen is inclusief € 10 miljoen van EZ. Deze bijdrage loopt niet via de begroting van I&M maar via de begroting van EZ. Dit is in tabel 3 (projectbudget) en tabel 4 en 5 (mutatieoverzichten Zandmaas en Grensmaas) gecorrigeerd

De variant 'Zuidgeul' vraagt € 3,2 miljoen aan meerkosten, welke ten laste kan worden gebracht van de post risico algemeen van het budget Zandmaas.

Grondverwerving voor natuurontwikkeling

De natuurscopes van de deelprogramma's Zandmaas en Grensmaas zijn in maart 2013 gewijzigd (Kamerstuk II 18106, nr. 216). Rijkswaterstaat en EZ werken de gevolgen van de scopewijzigingen nader uit. De scopewijziging wordt tevens behandeld in het Algemeen Overleg EHS dat na het zomerreces plaatsvindt. De aankoop van nog benodigde resterende gronden voor natuurontwikkeling is weer opgestart.

4.2 Grensmaas

Uitvoeringsovereenkomst met Consortium ('11 locaties')

Werk in uitvoering

De ontgraving van toutvenant in Borgharen is gereed en het terrein wordt volgens plan beheerd. Door aanhoudende afzetproblemen van grind draaien de twee verwerkingsinstallaties in Iitteren iets onder de planning. De verwerkingsinstallatie in Meers draait ruim onder de planning. Dit heeft overigens geen gevolg voor het volgens afspraak in 2017 bereiken van de hoogwaterdoelstelling. Begin dit jaar is gestart met de ontgraving van dekgrond en toutvenant op de locatie Aan de Maas. Deze werkzaamheden verlopen volgens plan.

Monitoring leenfaciliteit

Verleden jaar is tussen de Staat en het Consortium Grensmaas de Nadere Overeenkomst gesloten. Hierin staan de afspraken over de afwikkeling van verplichtingen van het Rijk tegenover het Consortium Grensmaas. Daarnaast is toen de mogelijkheid gecreëerd van het zo nodig verstrekken van een lening door het ministerie van IenM aan het Consortium Grensmaas. Met deze afspraken is de realisatie van de hoogwaterveiligheidsdoelstelling Grensmaas vooralsnog veilig gesteld. Om de noodzaak van een beroep op de leenfaciliteit te kunnen beoordelen is afgesproken dat de financiële ontwikkelingen van de werkzaamheden van het Consortium Grensmaas door een onafhankelijke partij worden gemonitord.

In maart van dit jaar is de tweede monitoringsrapportage opgeleverd. De conclusie uit deze rapportage is dat er vooralsnog geen beroep op de leenfaciliteit wordt voorzien. Dit ondanks het feit dat de financieel economische crisis nog steeds negatieve effecten heeft op de zand- en grindmarkt en de afzetvolumes bij het Consortium Grensmaas achterblijven bij de verwachtingen. De derde monitoringsrapportage (peildatum 1 juli 2013) wordt in september 2013 verwacht.

Vlaamse Boertienlocaties

De Vlaams Nederlandse Bilaterale Maascommissie heeft tijdens haar vergadering in juni ingestemd met het gezamenlijk Vlaams en Nederlands voorstel om - op basis van de door Vlaanderen uitgevoerde haalbaarheidsstudie ("flessenhalstudie") - aanvullende Boertien maatregelen uit te voeren. Een besluit om daarvoor het resterend en gereserveerd Boertienbudget in te zetten wordt voorbereid en in het derde kwartaal verwacht.

4.3 Kaden

Prioritaire kademaatregelen

Het waterschap Roer en Overmaas heeft een ontwerp leggerwijziging 'Sluitstukkaden Maasdal cluster D' en ontwerp projectplan ter inzage gelegd. Daarbij is geconstateerd dat deze niet voldoen aan het ontwerpkader dat als onderdeel van de Bestuursovereenkomst betreffende planstudie Sluitstukkaden Maasdal (27 september 2010) is overeengekomen. Rijkswaterstaat heeft daarop een zienswijze ingediend. Deze zienswijze is door het waterschap beantwoord en gehonoreerd. Het door Rijkswaterstaat te nemen projectbesluit cluster D evenals de gunning van het werk door het waterschap aan een opdrachtnemer zijn voorzien in het derde kwartaal.

5. Projectbeheersing

5.1 Kwaliteit

Projectbeheersing/audits

In het Auditprogramma 2013/2014 Maaswerken ligt de nadruk op interne kwaliteitsborging. Naast borging van de administratief organisatorische zaken betreft dit vooral borging van het proces contractbeheersing.

Bij het project 'Zomerbedverdieping Grave/Sambeek (Zandmaas) is uit een toets gebleken dat systeemgerichte contractbeheersing (SCB) naar tevredenheid functioneert.

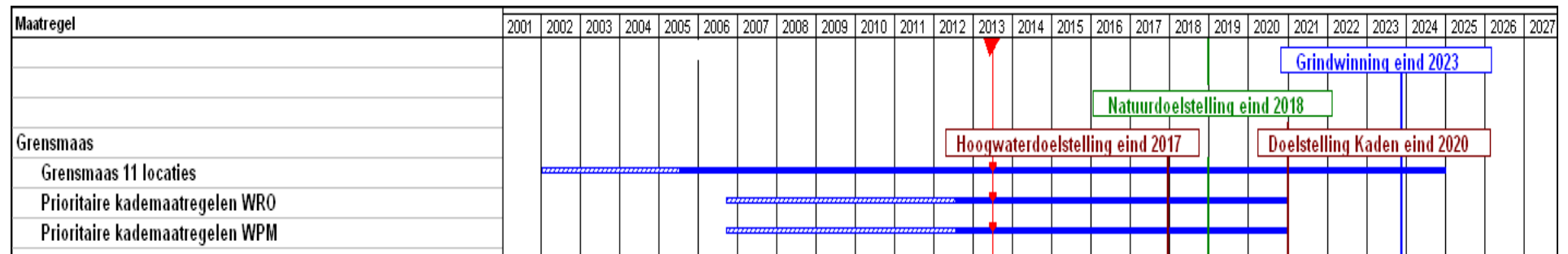
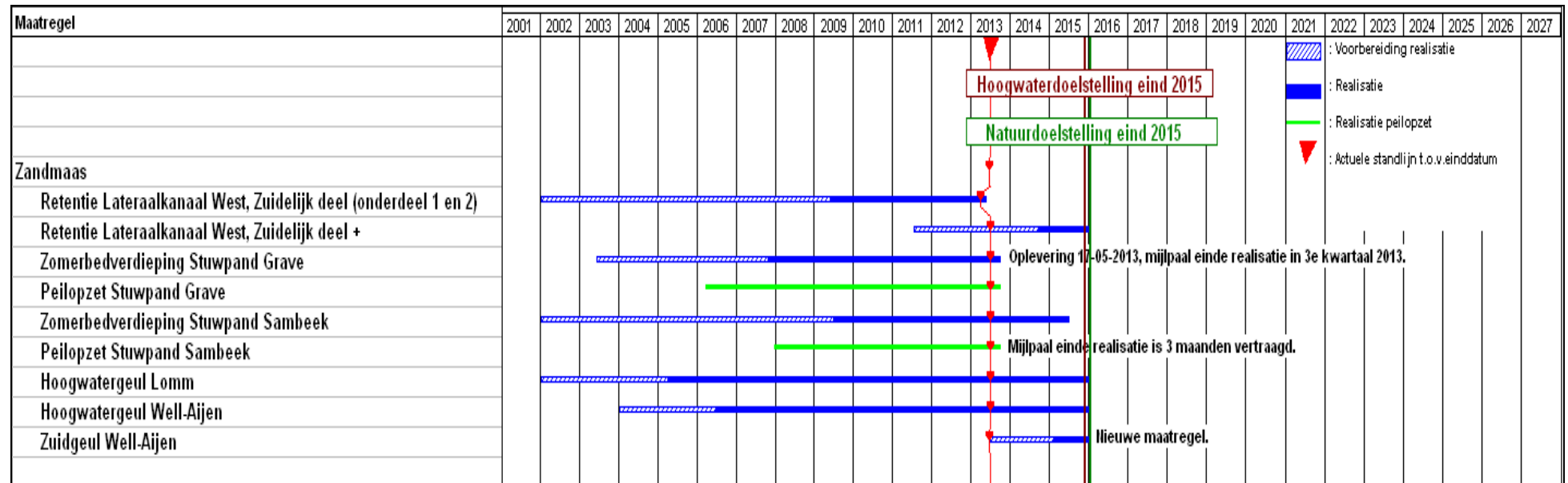
5.2 Scopewijzigingen

Door het aanpassen van de natuurdoelstellingen (Zandmaas 129 ha en Grensmaas 44 ha gronden niet verworven ten behoeve van natuurontwikkeling) en het besluit een extra hoogwatergeul aan te leggen bij Well Aijen zijn de scopes van Zandmaas en Grensmaas in deze rapportageperiode gewijzigd.

5.3 Planning

Tabel 2 toont de masterplanning op peildatum 30 juni 2013. In de verslagperiode heeft één mutatie in de projectplanning plaatsgevonden: als gevolg van de temporisering van de zomerbedverdieping Sambeek (einddatum medio 2015) verschuift de hieraan gekoppelde peilopzet drie maanden. Dit heeft geen invloed op het tijdig behalen van de hoogwaterdoelstelling.

Tabel 2 Overzicht masterplanning (peildatum 30 juni 2013)

5.4 Financiën

Projectbudget

De financiële verantwoording van de deelprogramma's Zandmaas en Grensmaas is apart inzichtelijk gemaakt. Tabel 3 geeft – met als referentie het projectbudget ten tijde van het Ontwerp Tracébesluit Zandmaas/Maasroute - het totaal aan mutaties weer. De mutatieoverzichten staan in tabel 4 en 5. De mutaties uit de verslagperiode zijn onder tabel 3 toegelicht.

Tabel 3 Projectbudget (Bedragen in miljoen euro, inclusief B.T.W.)

	OTB/POL pp'98	Wijzigingen Incl. prijsindexering		Project budget I&M begroting pp'13	Nog bij te dragen EZ
		Vorige perioden	Deze periode		
Zandmaas	311	89,1	4,5	404,6	8,4 ²
Grensmaas	60	87,2	2,0	149,2	6,7 ³
Totaal	371	176,3	6,5	553,8	15,1

Het projectbudget van Zandmaas is in deze verslagperiode € 4,5 miljoen gestegen als gevolg van de uitgekeerde prijsindexering en ontvangsten voortkomend uit de verkoop van ruilgrond⁴.

Het projectbudget van Grensmaas is in deze verslagperiode € 2,0 miljoen gestegen gevolg van de uitgekeerde prijsindexering en de verkoop van gronden.

Mutatieoverzichten

Tabel 4 en 5 geven inzicht in de specificaties van alle mutaties, uitgesplitst in scopewijzigingen, mee- en tegenvallers en technische mutaties. De bedragen van de mutaties zijn met behulp van de IBOI-index⁵ teruggerekend naar de bedragen op prijspeil 1998.

2 Tevens neemt het ministerie van EZ, na bijstelling bij brief van 5 maart aan Tweede Kamer (kamerstuk II 18106, nr. 216) binnen Zandmaas pakket I de aankoop van 117 ha natuurgronden voor haar rekening. De kosten hiervan worden direct verantwoord op de begroting van EZ. Deze bijdrage was in het kader van de herijking ecologische hoofdstructuur Rijkswateren/Rivieren (Maaswerken en NURG) en de decentralisatie Natuur gedurende de verslagperiode nog onderwerp van overleg tussen het ministerie van I&M en het ministerie van EZ.

3 Tevens draagt het ministerie van EZ via de reguliere subsidiering van natuurbeheerders circa € 30 miljoen bij aan natuurontwikkeling (728 ha). Deze bijdrage loopt via de begroting van het ministerie van EZ. Deze bijdrage was in het kader van de herijking ecologische hoofdstructuur Rijkswateren/Rivieren (Maaswerken en NURG) en de decentralisatie Natuur gedurende de verslagperiode nog onderwerp van overleg tussen het ministerie van I&M en het ministerie van EZ.

4 De mutaties met betrekking tot de indexatie zijn opgenomen in de Ontwerpbegroting 2014. De mutatie met betrekking tot het overzetten van de ontvangst vanuit het grensmaasprojectbudget naar Zandmaas zal in de eerst volgende suppletoire wet worden opgenomen. Deze mutaties zijn omwille van het actuele beeld hier al weergegeven.

5 IBOI-index is de index voor de Bruto Overheidsinvesteringen. Deze is als volgt: '98-'99 was 1,4%, '99-'00 was 2,5%, '00-'01 was 4,5%, '01-'02 was 3%, '02-'03 was 2,75%, '03-'04 was 1,23%, '04-'05 was 0,39%, '05-'06 was 0,66%, '06-'07 was 0,44%, '07-'08 was 1,5%, '08-'09 was 2,14%, '09-'10 was 0,84% en '10-'11 was 1,41%, '11-'12 was 1,89%, '12-'13 was 1,66%.

Tabel 4 Mutatieoverzicht Zandmaas (Bedragen in miljoen euro, inclusief BTW.)

I&M Budget Zandmaas	Bedrag prijspeil 1998	Bedrag bericht aan TK	Prijspeil Bedrag bericht aan TK	Bron Nummer VGR (DGR ⁶) ZM en GM
TB en POL Zandmaas	311,0	311,0	1998	12^e DGR
Scopewijzigingen				
Kaden bevolkingscentra	34,1	35,4	2000	12 ^e DGR
Hoogwatergeul Ooijen	-/-13,6	-/-14,1	2000	13 ^e DGR/1 ^e VGR
Nevengeul Belfeld	0	0,0		
Bereiken 100% hoogwaterbescherming	11,4	13,6	2003	4 ^e VGR
Herstel Rijkse Bemden	11,1	13,0	2005	8 ^e VGR
Verhoging Risico algemeen	33,0	38,5	2005	8 ^e VGR
Vermindering aankoop natuurgroden (14 ha)	-/-0,1	-/-0,1	2006	10 ^e VGR
Uitbreiding scope Sluitstukkaden (ophoging budget)	12,5	15,0	2008	14 ^e VGR
Uitbreiding scope Sluitstukkaden (verhoging opvangen binnen budget)	-/-12,5	-/-15,0	2008	14 ^e VGR
Uitbreiding scope Retentiebekken Lateraal Kanaal West	1,9	2,4	2012	22 ^e VGR
Uitbreiding scope Retentiebekken Lateraal Kanaal West (verhoging opvangen binnen budget)	-/-1,9	-/-2,4	2012	22 ^e VGR
Saldo scopewijzigingen	75,9	86,3		
Technische Mutaties				
Toevoeging Budget Risicoreserve	44,5	46,3	2000	13 ^e DGR/1 ^e VGR
Desaldering inkomsten proefproject 1	7,7	7,7	1998	6 ^e DGR
Desaldering overige inkomsten t/m 2001	8,2	9,0	2001	13 ^e DGR/1 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2002	0,3	0,3	2003	15 ^e DGR/3 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2003	1,2	1,4	2003	5 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2004	1,2	1,5	2004	7 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2005	0,1	0,1	2005	9 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2006	1,6	1,9	2006	10 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2007	3,4	4,0	2007	13 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2008	0,2	0,2	2008	15 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2009	0,2	0,2	2009	17 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2010	0,1	0,1	2010	19 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2012	1,1	1,7	2013	24 ^e VGR
Grondaankopen ministerie EL&I	-/-2,4	-/-2,5	2000	13 ^e DGR/1 ^e VGR
Peilopzet	5,2	5,5	2000	13 ^e DGR/1 ^e VGR
Taakstelling aanbestedingsmeevaller	-/-8,2	-/-9,6	2004	6 ^e VGR
Taakstelling aanbestedingsmeevaller	-/-10,1	-/-12,0	2005	8 ^e VGR
Technische mutatie (leenfaciliteit)	0,1	0,1	2007	12 ^e VGR
Overboeking naar Grensmaas vanuit Zandmaas	-/-4,3	-/-5,3	2009	17 ^e VGR
Technische mutatie (ontvangsten)	-/-0,5	-/-0,5	2009	17 ^e VGR
Overboeking naar provincie Limburg voor gebiedsgerichte ontwikkeling	-/-12,1	-/-15,0	2010	19 ^e VGR
Overboeking naar RWS dienst Limburg voor natuurcompensatie in stuwpand Lith	-/-0,2	-/-0,3	2010	19 ^e VGR

Wijziging bekostigingssystematiek	-/-100,6	-/- 125,7	2011	20 ^e VGR
Saldo technische mutaties	-/-62,7	-/-94,3		
Mee- en tegenvallers				
Herijking raming op basis van Tracébesluit	20,9	21,8	2000	13 ^e DGR/1 ^e VGR
Afrondingsverschillen	0,5	0,5	2005	9 ^e VGR
Administratieve correctie	-/- 0,1	-/- 0,1	2006	11 ^e VGR
Overname van verplichting van het ministerie van Economische Zaken voor de aankoop van gronden voor de natuurscope Zandmaas.	2,6	3,3	2012	23 ^e VGR
Overname van verplichting van het ministerie van Economische Zaken voor de aankoop van gronden voor de natuurscope Zandmaas (verhoging opvangen binnen budget).	-/- 2,6	-/- 3,3	2012	23 ^e VGR
Saldo mee- en tegenvallers	21,3	22,2		
Totaal beschikbare budget prijspeil 1998	345,5			
Loon- en prijsbijstelling				
Loon- en prijsbijstelling 1998 t/m 2001		22,5	2001	12 ^e DGR
Loon- en prijsbijstelling 2002		11,0	2002	14 ^e DGR/2 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2003		9,6	2003	5 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2004		4,1	2004	7 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2005		1,5	2005	9 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2006		2,1	2006	10 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2007		2,0	2007	12 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2008		7,4	2008	14 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2009		6,2	2009	16 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2010		1,8	2010	18 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2011		2,0	2011	21 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2012		3,1	2012	23 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2013		2,8	2013	24^e VGR
Saldo loon- en prijsbijstelling		76,0⁷		
Totaal beschikbare budget		404,6		

Tabel 5 Mutatieoverzicht Grensmaas (Bedragen in miljoen euro, inclusief BTW.)

I&M Budget Grensmaas	Bedrag prijspeil 1998	Bedrag bericht aan TK	Prijspeil Bedrag bericht aan TK	Bron Nummer VGR of DGR ZM en GM
Ontwerp Streekplan Grensmaas	60,0	60,0	1998	12^e DGR
Scopewijzigingen				
Roosteren	0	0	2002	14 ^e DGR/2 ^e VGR
Mutaties door onderhandelingsresultaat	6,8	8,0	2005	8 ^e /9 ^e VGR
Mutaties door afspraken met Vlaanderen	16,1	19,0	2005	8 ^e /9 ^e VGR
Overige scope aanpassingen	12,7	15,0	2005	8 ^e /9 ^e VGR
Toevoeging risicoreserve Grensmaas	10,6	12,6	2005	8 ^e /9 ^e VGR
Betalingsverplichting nadere overeenkomst CG	27,2	34,2	2011	22 ^e VGR
Saldo scopewijzigingen	73,4	88,8		
Technische Mutaties				
Desaldering overige inkomsten 2003	1,1	1,3	2003	5 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2004	0,3	0,3	2004	7 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2005	2,1	2,5	2005	9 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2006	0,1	0,1	2006	11 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2007	0,6	0,7	2007	13 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2008	0,3	0,4	2008	15 ^e VGR
Desaldering overige inkomsten 2012	0,5	0,6	2013	24 ^e VGR
Technische mutatie (leenfaciliteit)	0,3	0,4	2007	12 ^e VGR
Overboeking naar Grensmaas vanuit Zandmaas	4,3	5,3	2009	17 ^e VGR
Technische mutatie (ontvangsten)	0,2	0,2	2009	17 ^e VGR
Wijziging bekostigingssystematiek	-/-60,3	-/-75,4	2011	20 ^e VGR
Leningsfaciliteit CG	31,8	40,0	2011	22 ^e VGR
Saldo technische mutaties	-/-18,7	-/-20,2		
Mee- en tegenvallers				
Herijking n.a.v. het Eindplan Grensmaas	5,4	6,0	2002	15 ^e DGR/3 ^e VGR
Herijking ramingen n.a.v. POL Grensmaas	1,4	1,4	2005	8 ^e /9 ^e VGR
Saldo mee- en tegenvallers	6,8	7,4		
Totaal beschikbare budget prijspeil 1998	121,5			
Loon- en prijsbijstelling				
Loon- en prijsbijstelling 1998 t/m 2001		3,6	2001	12 ^e DGR
Loon- en prijsbijstelling 2002		0,8	2002	14 ^e DGR/2 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2003		0,5	2003	5 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2004/2005		2,5	2005	9 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2006		2,3	2006	10 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2007		1,6	2007	12 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2008		1,2	2008	14 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2009		1,4	2009	16 ^e VGR
Loon- en prijsbestelling 2010		0,3	2010	18 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2011		0,3	2011	21 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2012		0,7	2012	23 ^e VGR
Loon- en prijsbijstelling 2013		1,4	2013	24^e VGR
Totaal loon- en prijsbijstelling		16,6		
Totaal beschikbare budget		149,2		

Uitgaven, ontvangsten, verplichtingen en geplande kasstromen

Onderstaande tabellen geven inzicht in de uitgaven, ontvangsten, aangegane verplichtingen en toekomstige kasstromen.

Tabel 6 Uitgaven (Bedragen in miljoen euro, inclusief BTW.)

	t/m VGR 22 t/m 30-6-2012	VGR 23 30-06-2012 t/m 31-12-2012	VGR 24 01-01-2013 t/m 30-06-2013	Totaal gerealiseerd t/m 30-06-2013
Zandmaas	224,7	10,5	4,7	239,9
Grensmaas	63,2	2,5	0,6	66,3
Uitgaven artikel 16.03	287,9	13,0	5,3	306,2

Tabel 7 Ontvangsten (Bedragen in miljoen euro, inclusief BTW.)

	t/m VGR 22 t/m 30-6-2012	VGR 23 30-06-2012 t/m 31-12-2012	VGR 24 01-01-2013 t/m 30-06-2013	Totaal gerealiseerd t/m 30-06-2013
Zandmaas	27,3	0,0	0,0	27,3
Grensmaas	6,4	0,3	0,1	6,8
Totaal	33,7	0,3	0,1	34,1

Tabel 8 Aangegane verplichtingen (Bedragen in miljoen euro, inclusief BTW.)

	t/m VGR 22 t/m 30-6-2012	VGR 23 30-06-2012 t/m 31-12-2012	VGR 24 01-01-2013 t/m 30-06-2013	Totaal gerealiseerd t/m 30-06-2013
Zandmaas	266,7	9,9	7,1	283,7
Grensmaas	69,2	40,3	1,5	111,0
Verplichtingen artikel 16.03	335,9	50,2	8,6	394,7

Tabel 9 Kasritme (Bedragen in miljoen euro, inclusief BTW.)

	t/m 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 e.v.	Totaal
Zandmaas								
I&M	235,2	15,0	20,0	30,0	20,0	20,0	64,4	404,6
Nog bij te dragen EZ								8,4 ⁸
Grensmaas								
I&M	65,7	2,0	1,5	9,0	14,5	13,0	43,5	149,2
Nog bij te dragen EZ								6,7 ⁹
Totaal I&M								553,8

In tabel 9 zijn de kasritmen voor Zandmaas en Grensmaas voor de periode vanaf 2013 opgenomen. Deze reeksen worden regelmatig geactualiseerd op basis van de voortgang van de projecten. Aangezien de daaruit voortvloeiende begrotingsmutaties pas in de eerstvolgende wijzigingswet op de begroting kunnen worden doorgevoerd, kan de geactualiseerde kasreeks afwijken van de meerjarige beschikbare bedragen in de Rijksbegroting.

8 Tevens neemt het ministerie van EZ, na bijstelling bij brief van 5 maart aan Tweede Kamer (kamerstuk II 18106, nr. 216) binnen Zandmaas pakket I de aankoop van 117 ha natuurgronden voor haar rekening. De kosten hiervan worden direct verantwoord op de begroting van EZ. Deze bijdrage was in het kader van de herijking ecologische hoofdstructuur Rijkswateren/Rivieren (Maaswerken en NURG) en de decentralisatie Natuur gedurende de verslagperiode nog onderwerp van overleg tussen het ministerie van I&M en het ministerie van EZ

9 Tevens draagt het ministerie van EZ via de reguliere subsidiering van natuurbeheerders circa € 30 miljoen bij aan natuurontwikkeling (728 ha). Deze bijdrage loopt via de begroting van het ministerie van EZ. Deze bijdrage was in het kader van de herijking Ecologische Hoofdstructuur Rijkswateren/Rivieren (Maaswerken en NURG) en Decentralisatie Natuur in de verslagperiode nog onderwerp van overleg tussen het ministerie van I&M en het ministerie van EZ.

Uitputting post onvoorzien

In het projectbudget is een budget voor onvoorzien uitgaven opgenomen. Dit budget is opgebouwd uit een onderdeel "Onvoorzien" en een onderdeel "Risico algemeen" dat tot en met VGR 9 "Risicoreserve" werd genoemd. Een overzicht van de mutaties 'Risico algemeen' staat in bijlage 6. Het beschikbaar budget "Onvoorzien" van Zandmaas bedroeg initieel € 76,1 miljoen. In deze verslagperiode hebben geen mutaties plaatsgevonden. Per 30 juni 2013 bedraagt het beschikbaar budget "Onvoorzien" € 19,5 miljoen. Het beschikbaar budget "Onvoorzien" van de Grensmaas per 30 juni 2013 is ongewijzigd en bedraagt € 5,0 miljoen.

Het budget "Risico algemeen" bedroeg voor Zandmaas initieel € 88,1 miljoen (stand 1-1-2005). Inmiddels (deze periode €3,0 miljoen door Zuidgeul Well-Aijen) is € 53,0 miljoen van deze post overgeheveld naar het maatregelbudget en resteert € 35,1 miljoen. Het budget "Risico algemeen" voor Grensmaas bedroeg initieel € 12,6 miljoen. Er is nog geen geld overgeheveld naar het maatregelbudget, wel zijn de risico's maatregelspecifiek toegewezen.

Interne kosten

De Tweede Kamer is over de nieuwe bekostigingssystematiek geïnformeerd middels de Kamerstukken II, 30 119 nrs. 4 en 5 van respectievelijk 10 januari 2011 en 3 maart 2011.

Om inzicht te geven in de integrale kosten staat in deze paragraaf hoeveel budget er voor de interne kosten van Maaswerken in de begroting is opgenomen. Het budget van de interne kosten op peildatum 30 juni 2013, is totaal € 208,3 miljoen, is verantwoord op het artikelonderdeel 16.03 voor een bedrag van € 170,3 miljoen en op artikelonderdeel 16.04 voor een bedrag van € 38 miljoen.

Tabel 10 Apparaatbudget per 30 juni 2013, bedragen in € mln.

	Totaal VGR23	Wijziging verslagperiode	Totaal einde verslagperiode	Totaal VGR24
Apparaatsbudget RWS art. 16.03	170,3		170,3	170,3
Apparaatsbudget RWS art. 16.04	38,0		38,0	38,0
Totaal Apparaatsbudget	208,3		208,3	208,3

Tabel 11 Apparaatskosten per 30 juni 2013, bedragen in € mln.

	Totaal VGR 22 t/m 30-06-2012	VGR 23 01-07-2012 t/m 31-12-2012	VGR24 01-01-2013 t/m 30-06-2013	Totaal uitgaven t/m 30-06-2013
Apparaatskosten RWS art. 16.03	170,3			170,3
Apparaatskosten RWS art. 16.04	5,4	1,8	1,9	9,1
Totaal Apparaatskosten	175,7	1,8	1,9	179,4

Tabel 12 Verplichtingen apparaat per 30 juni 2013, bedragen in € mln.

	Totaal VGR 22 t/m 30-06-2012	VGR 23 30-06-2012 t/m 31-12-2012	VGR24 01-01-2013 t/m 30-06-2013	Totaal verplichtingen t/m 30-06-2013
Apparaatverplichtingen RWS art. 16.03	170,3			170,3
Apparaatverplichtingen RWS	7,2	0	3,7	10,9

art. 16.04				
Totaal Apparaatverplichtingen	177,5	0	3,7	181,2

5.5 Risico's

In tabel 13 is de impact van de risico's - uitgedrukt in tijd en geld - zichtbaar gemaakt. De financiële risico's zijn voor Zandmaas en Grensmaas afgezet tegen het beschikbaar budget voor "Risico algemeen". De planningsrisico's beschrijven de mogelijke vertraging op de masterplanning.

Tabel 13 Impact risico's in tijd en geld (Bedragen in miljoen euro, inclusief BTW)

Impact risico's Zandmaas en Grensmaas	ZM GELD		GM GELD		ZM TIJD		GM TIJD	
	VGR 23	VGR 24	VGR 23	VGR 24	VGR 23	VGR 24	VGR 23	VGR 24
Juridisch kader grondverzet	0,8-3	0,2-0,6	-	-	0-12 mnd	0-12 mnd	0-6 mnd	0-6 mnd
Marktsituatie zand en grind	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	0-6 mnd	0-6 mnd	0-6mnd	0-6mnd
Contracteringwijze hoogwatergeulen	1,0	0,1-0,3	-	-	0-24 mnd	0-24 mnd	-	-
Prioritaire kademaatregelen	2,1	0,1-0,3	-	-	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
Gevolgen uitvoeren peilopzet	-	0,4-1	-	-	-	-	-	-
Tegenvallers Consortium Grensmaas	-	-	n.t.b.	n.t.b.	-	-	n.t.b.	n.t.b.
Grondverwerving natuurgronden	-	-	c.v.*	c.v.*	0-24 mnd	0-24 mnd	0-24 mnd	0-24 mnd
Uitstel oplevering CG mijlpalen 2017, 2018 en 2024	-	-	c.v.*	c.v.*	-	-	n.t.b.	n.t.b.
Aantreffen NGE in/op waterbodem	n.t.b.	n.t.b.	-	-	0-12 mnd	0-12 mnd	-	-
Monitoringverplichtingen	-	-	0,5 – 1	0,3 - 0,6	-	-	-	-
Permanent rivierkundige maatregelen	-	-	2,4 – 6,5	2,4 – 6,5	-	-	-	-
Onvoorziene bodemverontreinigingen	-	-	0,9 – 2,7	0,2 – 0,5	-	-	-	-
Aanbestedingsrisico's	-	-	1 – 4	0,4 - 1,5	-	-	-	-
Diversen	-	0,4-1	1,1 – 4,6	2,1 – 8,6	-	-	2 mnd	Variërend per risico
Risicoprofiel	3,9 – 6,1	1,2 – 3,2	5,9 – 18,8 *	5,4 – 17,7 *	0-24 mnd	0-24 mnd	0-24 mnd	0-24 mnd
Verwachtingswaarde risico's	5,3	2	14,8 *	13,4 *	12 mnd	12 mnd	12 mnd	12 mnd
Beschikbaar budget Risico algemeen	38,1	35,1	12,6	12,6				

* CV = commercieel vertrouwelijke informatie

Toelichting risicoprofiel

Algemeen

In deze voortgangsrapportage is vooral bij de Zandmaas sprake van een substantiële aanpassing van het risicoprofiel, die het gevolg is van het feit dat in de verslagperiode veel risico's "beheerst" zijn (voorkomen, in gevolg beheerst of "genomen" en verwerkt in de projectuitvoering). Bij de zomerbedverdiepingen is het project Grave afgerond en voor Sambeek zijn dusdanige afspraken gemaakt dat er geen majeure risico's meer kunnen optreden in de verdere uitvoeringsperiode, die voor rekening van Maaswerken kunnen komen. Hetzelfde geldt voor de hoogwatergeul Well Aijen (met de aanleg van de Zuidgeul door Maaswerken) en Lomm (met sluitende afspraken over de levering van grond uit de zomerbedverdieping Sambeek). De eerdere maatregel(project)overstijgende risico's zijn in deze voortgangsrapportage vervangen door meer maatregelspecifieke risico's die, gelet op de gemaakte afspraken, veelal de structuur van "kleine kans – groot gevolg" hebben. De risicoreservering (verwachtingswaarde) is hierdoor aanmerkelijk gedaald, maar de spreiding van de reservering is relatief toegenomen.

Bij de Grensmaas zijn per saldo de veranderingen minder in het oog springend, maar op onderdelen hebben ook hier aanzienlijke aanpassingen plaatsgevonden.

Juridisch kader grondverzet

Geld: 0,2-0,6 M€

Tijd: 0 – 6 maanden (Grensmaas)

0 – 12 maanden (Zandmaas)

Trend: dalend

Het juridisch kader van het grootschalig grondverzet kent regelmatig veranderingen, die voor lopende programma's als Maaswerken in potentie een bedreiging kunnen vormen voor de uitvoering.

Door het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) is de toepassing van grond, afkomstig van buiten het project, mogelijk geworden. Hierdoor is voor zowel de zelfrealisator hoogwatergeul Lomm (DCM) als het Consortium Grensmaas het werk vergemakkelijkt. Dit is van groot belang omdat uitvoerende partijen, voor het gesloten houden van hun grondbalans, ervan uit gaan dit te kunnen realiseren middels het inbrengen van "grond van buiten". In de praktijk blijkt het goed mogelijk te zijn om (binnen de van toepassing zijnde wet- en regelgeving) grond van buiten aan te trekken en adequaat te verwerken. In financiële zin is daarmee het risico op hoofdlijnen beheerst. Immers de zelfrealisator kan voldoende tijd gegeven worden om "grond van buiten" in het project toe te passen. De tijdrisico's blijven onveranderd. Er resteren nog een beperkt aantal kleine risico's met een relatief geringe risicoreservering (risico's met kleine kans / groot gevolg).

Toch blijft waakzaamheid geboden aangezien veel projecten nog een lange weg te gaan hebben.

Maaswerken blijft de ontwikkelingen van de Europese en Nationale wet- en regelgeving op het gebied van grondverzet nauwgezet volgen vanwege het potentiële risico dat hiervan blijft uitgaan.

Marktsituatie zand en grind

Geld: n.t.b.

Tijd: 0-6 maanden

Trend: onveranderd

Als gevolg van de kredietcrisis en de daaruit voortvloeiende crisis op de bouwmarkt staat de afzet van zand en grind onverminderd onder druk. De met het Consortium Grensmaas gesloten Nadere Overeenkomst en een Leningfaciliteit stellen de realisatie van de hoogwaterveiligheidsdoelstelling Grensmaas vooralsnog veilig.

De derde monitoringsrapportage over de leenfaciliteit door het Consortium Grensmaas (peildatum 1 juli 2013) wordt in september 2013 verwacht.

Ook bij de Zandmaas staat de afzet onder druk, maar de daar uitvoerende partijen zijn tot nu toe in staat gebleken de gestelde productieplanningen te halen. Naar de huidige verwachting zal dan ook de hoogwaterdoelstelling Zandmaas tijdig gerealiseerd zijn.

Contracteringswijze hoogwatergeulen*Geld: 0,1-0,3 M€**Tijd: 0-24 maanden**Trend: dalend*

Dit risico heeft betrekking op mogelijke financiële en planningsproblemen van grondlevering van Maaswerken aan de hoogwatergeul Lomm. De door Maaswerken te leveren gronden komen uit de zomerbedverdiepingen van de stuwpanden Grave en Sambeek. De baggerwerkzaamheden in het stuwpand Grave zijn afgerond. Er is gestart met de afvoer van de niet-vermarktbaar en van niet gesprongen explosieven (NGE) verdachte grond van stuwpand Sambeek, op door bevoegde gezagen (gemeenten) geaccordeerde beveiligde wijze. Doordat er ook grond van buiten het projectgebied mag worden c.q. wordt aangevoerd, worden geen problemen verwacht met de grondbalans van de hoogwatergeul Lomm. De actualisatie van het grondstromenplan Lomm eind 2012 laat een gesloten grondbalans zien.

In financiële zin is dit risico dan ook nagenoeg beheerst. Er resteren nog enige beperkte uitvoeringsrisico's met een relatief kleine risicoreservering (risico's met kleine kans / groot gevolg). Het tijdrisico voor Lomm is onveranderd.

Bij de hoogwatergeul Well Aijen heeft zelfrealisator Kampergeul B.V. dusdanig vertraging opgelopen dat volgens haar de tijdige realisatie van de waterstandverlaging niet meer verzekerd is. De zelfrealisator is begin dit jaar gestart met de afgraving van dekgrond. Om de hoogwaterdoelstelling ultimo 2015 toch te kunnen halen, heeft de minister van IenM op 10 juni 2013 de Tweede Kamer geïnformeerd over de aanleg van een extra hoogwatergeul (Zuidgeul). De uitvoering daarvan wordt door Maaswerken voorbereid. De financiering van deze aanleg geschiedt vanuit de post risico algemeen van de Zandmaas.

Prioritaire kademaatregelen*Geld: € 0,1-0,3 M€**Tijd: n.t.b.**Trend: dalend*

Het risico houdt verband met het tijdig realiseren van de prioritaire kaden. Het eerste project (kademaatregel Gelissensingel Venlo) is onder verantwoordelijkheid van het waterschap Peel en Maasvallei uitgevoerd. Bij beide waterschappen worden de planbesluiten voor de volgende deelprojecten voorbereid. Er zit voortgang in de uitvoering van de prioritaire kademaatregelen. De trend van het risico wordt daardoor als "dalend" beoordeeld.

Tussen RWS en de waterschappen wordt discussie gevoerd over de toepassing van het ontwerp kader in de praktijk in relatie tot de discussies over de veiligheidsnormering die gevoerd worden in het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma en het Deltaprogramma. De verwachting is dat op termijn beide partijen qua operationele standpunten meer naar elkaar zullen toegroeien.

Gevolgen peilopzet Zandmaas*Geld: 0,4-1,0 M€**Tijd: n.v.t.**Trend: n.t.b.*

De aan de zomerbedverdieping gekoppelde peilopzet Grave wordt per 15 juli voor de resterende 15 cm opgezet. De mogelijk schadelijke gevolgen van de vernatting voor het vastgoed zullen inzichtelijk worden. In het voortraject zijn veel preventieve handelingen uitgevoerd om de gevolgen van de peilopzet zo gering mogelijk te houden, maar het zal in de praktijk moeten blijken of deze voldoende zijn. Een trend is nog niet aan te geven. Dit zal vermoedelijk pas na een volledige cyclus van hoog- en laagwater(s) het geval zijn.

Tegenvallers Consortium Grensmaas (CG)*Geld: PM**Tijd: n.t.b.**Trend: onveranderd*

Op basis de Uitvoeringsovereenkomst heeft het Consortium Grensmaas het recht om tegenvallers in de uitvoering voor te leggen voor nader overleg met de convenantpartners (notificaties). Met het

tekenen van de Nadere Overeenkomst is een aantal hieruit voortkomende verplichtingen voor de Staat afgehandeld en zijn afspraken gemaakt over de door het Consortium Grensmaas gewenste optimalisaties. Ook in de toekomst is het denkbaar dat het Consortium Grensmaas van deze contractuele mogelijkheid gebruik wil maken. Het risico is daarom qua trend onveranderd en er zijn geen uitspraken te doen over de gevolgen in tijd en geld.

Grondverwerving natuurgronden

Geld: c.v.

Tijd: 0-24 maanden

Trend: dalend

Het behalen van de oorspronkelijke natuurdoelstelling voor Zandmaas en Grensmaas is onder druk komen te staan door het nieuwe beleid van het ministerie van EZ ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur en de daarmee gepaard gaande bezuinigingen voor natuurontwikkeling en beheer. Hierdoor zijn minder middelen beschikbaar voor aankoop, inrichting en beheer van natuurterreinen. Voor de Grensmaas (met name richting het Consortium Grensmaas) heeft het ministerie van EZ aangegeven de in het verleden toegezegde middelen voor de aankoop en inrichting van natuurgronden beschikbaar te zullen blijven stellen.

Daarnaast is de Tweede Kamer door de staatssecretaris van IenM -mede namens de staatssecretaris van EZ- op 5 maart 2013 geïnformeerd over scopewijzigingen natuurdoelstellingen Zandmaas en Grensmaas. Het gevolg daarvan is dat binnen Grensmaas 44 ha en binnen Zandmaas 129 ha grond voor natuur niet wordt verworven.

Daarmee zijn de scopes van Zandmaas en Grensmaas weer in overeenstemming met de randvoorwaarden voor beide projecten gebracht, wat voor een dalende trend t.a.v. dit risico heeft gezorgd. Voor het politiek en maatschappelijk draagvlak voor het gehele programma Maaswerken is nakoming van het "groen-voor-grind-beginsel" belangrijk. Voornamelijk de provincie Limburg ziet hier als convenantpartner scherp op toe.

Uitstel oplevering CG van mijlpalen 2017, 2018 en 2024.

Geld: c.v.

Tijd: n.t.b.

Trend: onveranderd

Met het tekenen van de Nadere Overeenkomst en de Leningsovereenkomst met het Consortium Grensmaas is de hoogwaterdoelstelling voor Grensmaas en de voortgang van het Grensmaasproject veiliggesteld. In de Nadere Overeenkomst is een aantal optimalisaties opgenomen waarvoor vergunningen moeten worden verleend. Het risico bestaat dat de vergunningverlening vertraagt door het instellen van bezwaar en beroep door belanghebbenden. Door gericht omgevingsmanagement wordt getracht dit risico zoveel mogelijk te beheersen. Tot op heden is vastgesteld dat CG er met de betrokken partijen is uitgekomen en dat de voorbereiding van de werkzaamheden voorspoedig verloopt. Ook is instemming verworven van de Vlaamse overheid t.a.v. de geplande, aangepaste werkzaamheden bij Urmond en Grevenbicht. Mochten onverhoopt ingeplande optimalisaties toch niet doorgaan, dan wordt opnieuw met CG overlegd over de dan ontstane situatie.

Aantreffen NGE in/op waterbodem

Geld: n.t.b.

Tijd: 0-12 maanden

Trend: dalend

Bij de zomerbedverdiepingen Grave en Sambeek heeft de geconstateerde en/of verwachte aanwezigheid van niet-gesprongen explosieven (NGE) gezorgd voor vertraging en meerkosten. Met de opdrachtnemer zijn nieuwe afspraken gemaakt t.a.v. de elementen tijd en geld. De werkzaamheden bij Grave zijn afgerond.

Bij de zomerbedverdieping in het stuwpand Sambeek heeft detectie van NGE in het projectgebied plaatsgevonden. In het eerste kwartaal 2013 is de fase "benadering en verwijdering" van NGE-verdachte gebieden ingegaan. Als deze fase is afgerond wordt de zomerbedverdieping opgestart. Medio 2013 is de eerste niet-vermarktbaar en van NGE verdachte grond afgevoerd naar de hoogwatergeul Lomm.

De doelstelling om de hoogwaterveiligheid eind 2015 te bereiken, blijft vooralsnog haalbaar. Gezocht wordt naar innovatieve technieken van detectie en benadering van NGE. Deze kunnen dan in een latere fase van het Maaswerkenprogramma, zoals bij de uitvoering van het Maasrouteproject Ondiepten Venlo, worden ingezet.

Monitoringsverplichtingen

Geld: € 0,3 – 0,6 miljoen

Tijd: n.v.t.

Trend: dalend

Dit risico betreft vooral de monitoring van de grondwaterstand door werkzaamheden aan de Grensmaas. De monitoringverplichtingen voor het Consortium Grensmaas zijn verminderd als gevolg van het Besluit bodemkwaliteit. Gegeven de overeenstemming met Vlaanderen over het tegengaan van de verdroging van Habitat- en Vogelrichtlijngebieden blijft de monitoring inhoudelijk wel aandacht vragen. Het grondwatermonitoringnet is operationeel en over de uitkomsten vindt regulier overleg plaats met de relevante Vlaamse partijen. Deze uitkomsten kunnen leiden tot vervolg-activiteiten, waarvoor de risicoreservering is opgenomen. In de Vlaams Nederlandse Bilaterale Maascommissie is besloten dat de grondwatermonitoring tot 2026 wordt voortgezet. Er worden geen tijdgevolgen van dit risico verwacht. Met het verstrijken van de tijd is de kans dat aanvullende mitigerende maatregelen nodig zijn, afgenomen. Vandaar dat de financiële reservering voor dit risico is verlaagd.

Permanent rivierkundige maatregelen

Geld: € 2,4 – 6,5 miljoen

Tijd: n.v.t.

Trend: onveranderd

De rivierkundige werken in Berg aan de Maas (bodem- en oeverbestorting) zijn in 2012 afgerond. De permanent rivierkundige werken bestaan sinds 2013 uit een aantal "aandachtslocaties", waar door monitoring de bescherming van de bodem en oever door de Nederlandse en Vlaamse rivierbeheerder worden gevolgd. Uit onderzoek is gebleken dat mogelijk additionele rivierkundige werken (vooral steenbestortingen) nodig zijn als gevolg van onvoorspelbare morfologische effecten zoals erosie, die weer het gevolg kunnen zijn van de verwachte verhoging van de stroomsnelheid van de Maas. Tijdens de realisatie van het Grensmaasproject ontstaat beter zicht op de noodzaak van deze werken. Vooralsnog is de trend van dit risico onveranderd.

Onvoorziene bodemverontreinigingen

Geld: € 0,2-0,5 miljoen

Tijd: n.v.t.

Trend: dalend

Dit betreft het risico dat sanering van bodemverontreinigingen op gronden die in het bezit zijn van de Rijksoverheid duurder uitvallen dan geraamd.

Bij dit risico worden geen vertragingen verwacht omdat de bodemkwaliteit goed in kaart is gebracht, mede gezien de verplichting van het afgeven van een schone grondverklaring bij de overdracht van gronden van de Rijksoverheid aan het Consortium Grensmaas. De trend van het risico is dalend omdat steeds meer grond is overgedragen en projecten in uitvoering zijn. Hierbij zijn vooralsnog geen onvoorziene bodemverontreinigingen opgetreden. De risicoreservering is daarom aangepast. Ook dit risico heeft nu het profiel "kleine kans – groot gevolg".

Aanbestedingsrisico's

Geld: € 0,4 – 1,5 miljoen

Tijd: n.v.t.

Trend: dalend

Het risico dat ten aanzien van de overeenkomst met het Consortium Grensmaas alsnog door derden of door de NMa een procedure wordt aangespannen bestaat maar wordt steeds kleiner. De kosten kunnen fors oplopen in geval de rechter de bezwaarmakers in het gelijk zou stellen. De kans hierop wordt echter laag geschat. Het risico is beheerst door een goede afstemming met de Europese

Commissie. Door het Consortium Grensmaas wordt op een gedegen manier gewerkt aan de operationele uitvoering van de met de Europese Commissie gemaakte afspraken. De risicoreservering, die voorziet in dekking voor eventuele proceskosten, is verlaagd, waarbij vooral de kans van het optreden van dit risico met de verwachte juridische gevolgen (juridische kosten) naar beneden is bijgesteld. Een vertraging in tijd wordt voor dit risico in deze fase van het project niet meer verwacht.

Diversen

Geld: € 2,1 – 8,6 miljoen

Tijd: variërend per risico

Trend: stijgend

Steeds meer relatief kleine risico's worden onder de categorie "diversen" gebracht, waardoor het aantal "diverse risico's" steeds groter wordt. De risicocategorie "diversen" betreft onder andere mogelijke meerkosten in verband met eventuele planschade die door de overheid uitgekeerd moet worden en niet door de overheid op het Consortium Grensmaas verhaald kan worden. Hierbij gaat het voornamelijk om planschade op basis van de Wet ruimtelijke ordening. Daarnaast betreft het risico "diversen" de mogelijke extra kosten voor de verlegging van kabels en leidingen indien de 'Nadeelcompensatieregeling verleggen kabels en leidingen in en buiten Rijkswaterstaatswerken en spoorwegwerken 1999' niet van toepassing wordt verklaard voor zelfrealisatieprojecten. Ook risico's t.a.v. de gevolgen van de marktontwikkelingen, grondverwerving (vergraven en niet-vergraven), minder hinder enz. zijn in deze categorie opgenomen. Per saldo is daardoor deze risicocategorie stijgend.

5.6 Prognose eindstand

In de prognose eindstand zijn de ramingen en risicoprofielen geactualiseerd.

Tabel 14 Prognose eindstand deze verslagperiode

	Raming inclusief realisatie	Risico profiel	Verwachting waarde risico's	Prognose eindstand	Beschikbaar budget
Zandmaas	388,7	1,2 – 3,2	2,0	390,7	404,6
Grensmaas	141,5	5,4 – 17,7*	13,4**	141,5	149,2

Bedragen in miljoen euro, *exclusief commercieel vertrouwelijke informatie

** Reeds begrepen in de raming Grensmaas.

De prognose eindstand van Zandmaas is ten opzichte van VGR 23 € 4,8 miljoen gestegen. De stijging is per saldo het gevolg van:

- Tegenvallende kosten voor de benadering van niet-gesprongen explosieven bij de zomerbedverdieping Sambeek (€ 1,8 miljoen).
- Indexering van brandstofprijzen rode diesel (€ 0,6 miljoen).
- Actualisatie van ramingen en risico's (per saldo € 2,2 miljoen).
- De verwerking van de voorgenomen uitvoering van de Zuidgeul Well Aijen (€ 0,2 miljoen).

De prognose eindstand van Grensmaas is ten opzichte van VGR 23 € 1,2 miljoen gedaald. De daling is het gevolg van:

- Diverse risico's zijn bijgesteld (per saldo -/- € 1,4 miljoen).
- Uitbreiding van de overeenkomst monitoring Vogel- en Habitatrichtlijn (€ 0,2 miljoen).

Bijlage 1 Afkortingenlijst

Bbk	Besluit bodemkwaliteit
IBOI	Index Bruto Overheidsinvesteringen
CG	Consortium Grensmaas
DGR	Deltaplan Grote Rivieren
EHS	Ecologische Hoofdstructuur
EZ	Ministerie van Economische Zaken
IenM	Ministerie van Infrastructuur en Milieu
NGE	Niet-gesprongen explosieven
OTB	Ontwerp-Tracébesluit
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
pp'	Prijspeil
RWS	Rijkswaterstaat
SCB	Systeemgerichte contractbeheersing
VGR	Voortgangsrapportage
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Bijlage 2 Karakterisering Zandmaas projecten

De karakterisering van het Zandmaasproject volgens Tracébesluit (18 december 2001), aanvulling Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) Zandmaas (1 februari 2002) en scope Zandmaas 2001 (december 2001) en wijziging 2006, is weergegeven in de onderstaande tabel.

Doelstellingen Zandmaasproject

- ❑ Hoogwaterbescherming, op zodanige wijze dat in 2015 de bevolking achter de kaden van de Zandmaas die aangelegd zijn in het kader van het Deltaplan Grote Rivieren, bij maatgevende afvoer 3275 m³/s, een beschermingsniveau van 1/250e per jaar wordt geboden.
- ❑ Het ontwikkelen van 556 ha natuur langs de Maas middels het uitvoeren van de projecten uit Pakket I zoals vastgelegd in het Tracébesluit Zandmaas/Maasroute en projecten in het POL-aanvulling Zandmaas.

Plangebied Zandmaas

Het zomer- en winterbed van de Maas van Maaskilometer 70 (benedenstrooms van Linne) tot en met Maaskilometer 226,5 (Hedel), aangevuld met:

- ❑ Retentiegebied Lateraalkanaal West
- ❑ Bergings- en bewerkingslocaties die buiten het winterbed kunnen liggen
- ❑ Compenserende en mitigerende maatregelen die buiten het winterbed kunnen liggen

Projecten Zandmaas Pakket I

❑ Kadeaanpassingen Roermond, Venlo, Gennep en Mook en Middelaar ❑ Retentiegebied Lateraalkanaal-West ❑ Hoogwatergeulen Lomm en Well-Aijen ❑ Rivierverruiming Belfeld, km 87-92 ❑ Rivierverruiming Sambeek, km 109-120 ❑ Rivierverruiming Grave, km 155-175 ❑ Rivierverruiming Lith km 176-181 ❑ Mitigerende maatregelen peilopzet, aanpassing bruggen en stuwen ❑ Compensatieplan Natuur	❑ Proefproject eroderende oevers ❑ Compensatie benedenstroomse effecten Den Bosch ❑ Aankoop natuurgebied Heukelomse Beek, natuurlijke oevers en 25 m oeverstroken ❑ Grondverwerving nevengeul Belfeld West, nevengeul Sambeek Oost ❑ Prioritaire kademaatregelen conform bestuurlijke overeenkomsten met waterschappen

Resultaat Zandmaas Pakket I

- Realisatie van de projecten zoals vastgelegd in het Tracébesluit Zandmaas/Maasroute en projecten in het POL-aanvulling Zandmaas (gereed eind 2015) en anderzijds het aanleggen van prioritaire waterkeringen (gereed eind 2020). Voortschrijdend inzicht heeft opgeleverd dat naast de projecten Zandmaas en Grensmaas aanvullende projecten nodig zijn om het

beschermingsniveau van 1/250^e per jaar te bereiken.

- 427¹⁰ ha natuur plus 60 ha compensatie van natuurwaarden die verloren zijn gegaan.

¹⁰ Scopewijziging 5 maart 2013. In de Zandmaas vervalt de realisatie van de nevengeulen langs de stuwen bij Sambeek en Belfeld (samen 129 ha). De nevengeulen leveren geen bijdrage aan de hoogwaterveiligheidsdoelstelling. De overige natuurmaatregelen in de Zandmaas (fase I) blijven onderdeel van de scope. Het betreft de hoogwatergeul Lomm, de hoogwatergeul Well Aijen, de Heukelomse Beek en de natuurvriendelijke oevers. De totale scope natuur in de Zandmaas (fase I) is door de scopewijziging gedaald van 556 ha naar 427 ha.

Bijlage 3 Karakterisering Grensmaas projecten

De karakterisering van het Grensmaasproject volgens het Eindplan Grensmaas, vastgesteld door Gedeputeerde en Provinciale Staten op 21 december 2001 en het POL Grensmaas vastgesteld door Provinciale Staten op 1 juli 2005 en de ministeriële afspraken in de Vlaams-Nederlandse Verklaring met betrekking tot het uitvoeren van werken aan de Gemeenschappelijke Maas op 3 mei 2005, is weergegeven in onderstaande tabel.

Doelstellingen Grensmaasproject

- ❑ Het door rivierverruiming verlagen van de hoogwaterstanden in de Maas met als maatstaf dat uiterlijk in 2017 de gebieden die door de op basis van de Deltawet Grote Rivieren aangelegde kaden zijn beschermd een kans op overstroming hebben van 1/250^e per jaar, bij een maatgevende afvoer van 3275 m³/s.
- ❑ Het tot ontwikkeling brengen van tenminste 1000 ha natuur, waarvoor de aankoop en overdracht aan natuurbeherende instanties dan wel Rijkswaterstaat voor eind 2018 moet zijn gerealiseerd.
- ❑ Het winnen van ten minste 35 miljoen ton grind voor de nationale behoefte (provinciale taakstelling).

Plangebied Grensmaas

Het Maasdal van Maastricht tot en met Roosteren van Maaskilometer 15 tot en met Maaskilometer 55.

Projecten Grensmaas

❑ Uitvoeringsovereenkomst Grensmaas omvat de maatregelen: dekgrondverwijdering (dv), stroomgeulverbreding (sv), weerdverlaging (wv), aanleg nevengeulen (ng), aanvulling plas (ap), sanering (sa), dekgrondberging (db), natuurontwikkeling (no) en kadeophoging (ka) op de volgende locaties: -Bosscherveld dv, db, no -Borgharen sv, wv, db, no -Itteren sv, wv, db, no -Aan de Maas sv, db, no -Meers sv, wv, db, no -Maasband sv, wv, ng, no -Urmond sv, wv, sa, no -Nattenhoven wv, db, ka, no -Grevenbicht ng, no -Koeweide sv, wv, db (2 delen), no -Visserweert sv, wv, ng, no	❑ Proefproject Meers : sv, wv,db, ap, no ❑ Vlaamse locaties (België): -Hochter Bampd sv, ap, no -Herbricht sv, no -Kotem sv, wv, no ❑ Roosteren: compensatie voor de kadeaanleg in 1996 en realiseren beschermingsniveau. ❑ Mitigatiemaatregelen: maatregelen ter voorkoming van significante waterstandsverhogende effecten dan wel verdroging aan Vlaamse zijde ❑ Rivierkundige werken (oever- en bodemverdedigingen) ❑ Prioritaire kademaatregelen conform bestuurlijke overeenkomsten met waterschappen

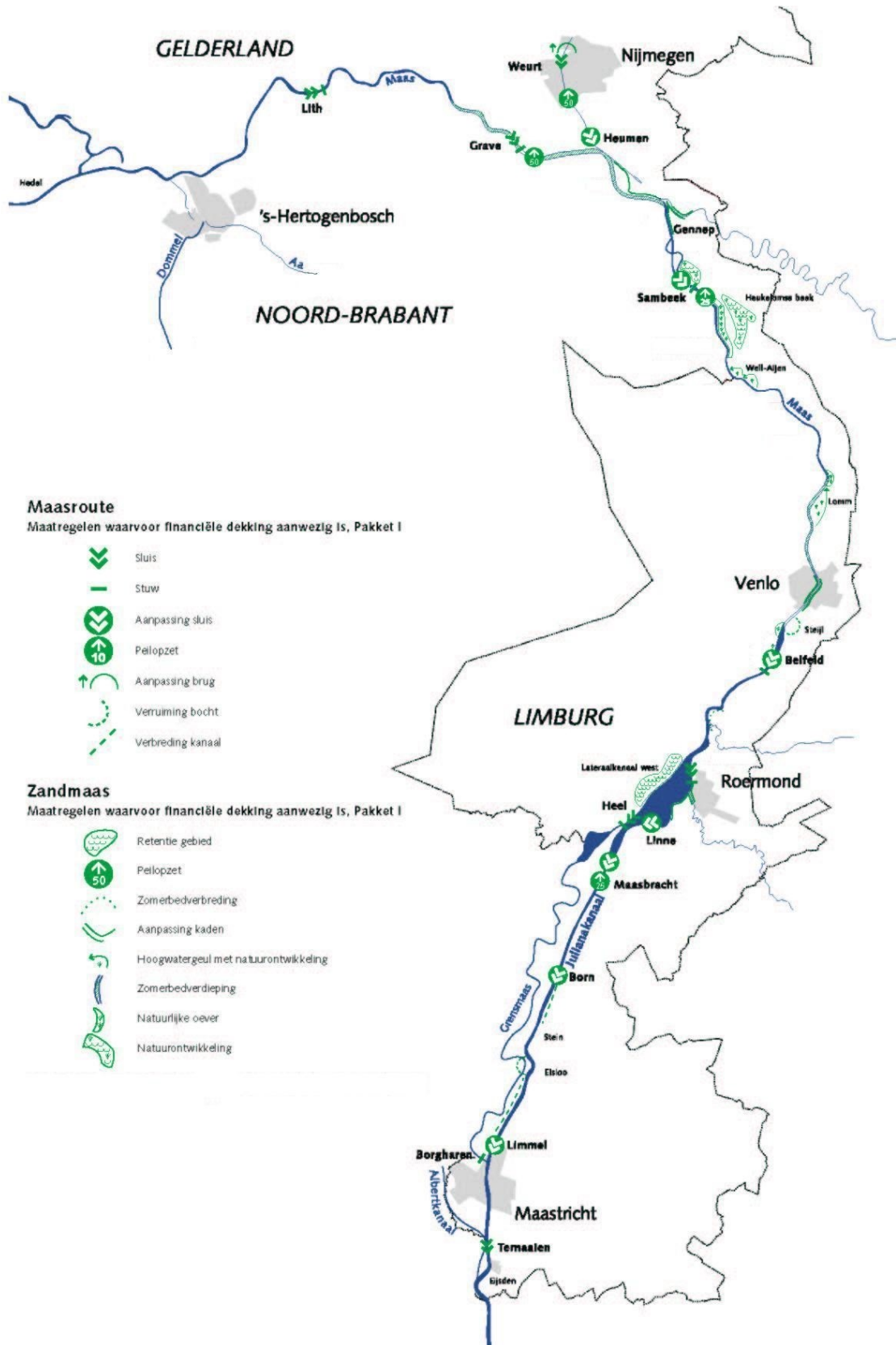
Resultaat Grensmaasproject

- Realisatie van de projecten conform de POL-aanvulling Grensmaas en het aanleggen van prioritaire waterkeringen (gereed eind 2020), waardoor het beschermingsniveau van

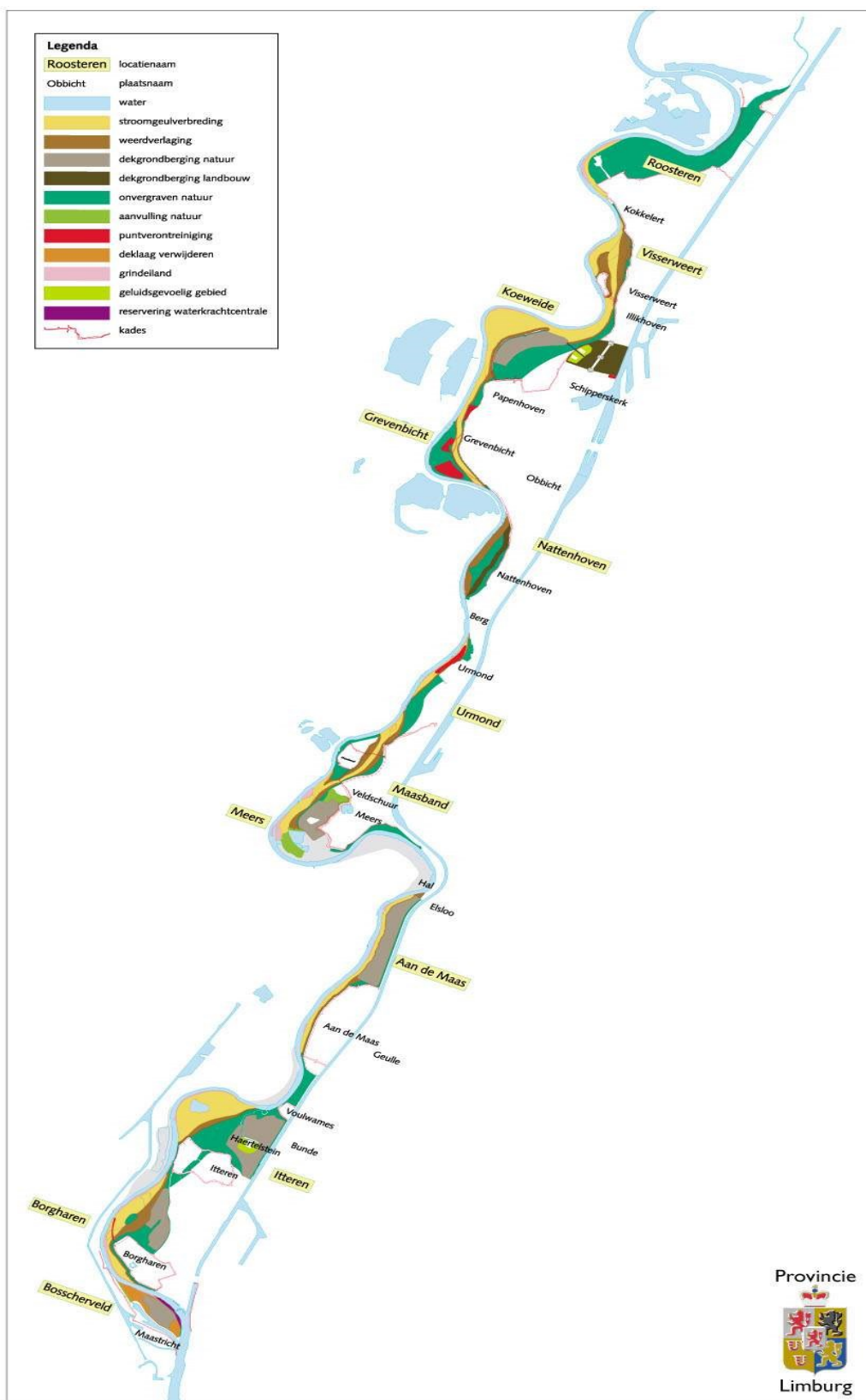
1/250^e per jaar op basis van een maatgevende afvoer van 3275 m³/s zoveel als mogelijk wordt bereikt. Voortschrijdend inzicht heeft opgeleverd dat naast Zandmaas en Grensmaas aanvullende projecten nodig zijn om het beschermingsniveau te bereiken.

- Natuur aan Nederlandse zijde: 1208 natuur in 2018
- Delfstoffen: circa 52 miljoen ton grind.

Bijlage 4 Kaart Tracébesluit en POL Zandmaas/Maasroute

Bijlage 5 Kaart Grensmaas conform Eindplan Grensmaas

Bijlage 6 Toelichting mutaties VGR 24

In deze bijlage zijn voor Zandmaas en Grensmaas de mutaties toegelicht in het projectbudget en in de ontwikkeling van de post "Risico algemeen".

Zandmaas

Tabel 1 Mutatie projectbudget Zandmaas

Detailtering mutatie projectbudget Zandmaas in VGR 24		€ miljoen
1	Prijsindexatie naar prijspeil 2013	2,8
2	Desaldering inkomsten door verkoop ruilgrond (behoeft nog correctie vanuit Grensmaas)	1,7
Totale mutatie VGR 24		4,5

Tabel 2 Ontwikkeling van de post "Risico algemeen" Zandmaas

Detailtering ontwikkeling van de post "Risico algemeen" Zandmaas in VGR 24		€ miljoen
Standlijn per 1 januari 2005		88,1
1	Vergunningverlening en monitoring proefproject 2	-/- 1,0
Standlijn per 1 januari 2006		87,1
2	Nadeelcompensatie DGR Kaden	-/- 4,3
3	Schaderegeling peilopzet Grave	-/- 7,1
4	Keringen in de Roer i.v.m. invulling Wet op de waterkering	-/- 7,5
Standlijn per 1 januari 2007		68,2
5	Monitoring grondwatereffecten peilopzet Grave en Sambeek (aanwending van risico ten gunste van budget)	-/- 1,5
Standlijn per 30 juni 2007		66,7
Geen mutaties		
Standlijn per 31 december 2007		66,7
Geen mutaties		
Standlijn per 30 juni 2008		66,7
Geen mutaties		
Standlijn per 31 december 2008		66,7
6	Overboeking van de restant PM-post bestemd voor de kademaatregelen van "risico algemeen" naar "budget"	-/- 8,2
Standlijn per 30 juni 2009		58,5
Geen mutaties		
Standlijn per 31 december 2009		58,5
Geen mutaties		

	Standlijn per 30 juni 2010	58,5
7	Overboeking van middelen bestemd voor "Sluitstukkaden"	-/ 8,8
	Standlijn per 31 december 2010	49,7
8	Overboeking van middelen bestemd voor "Sluitstukkaden"	-/ 11,6
	Standlijn per 30 juni 2011	38,1
	Geen mutaties	
	Standlijn per 31 december 2011	38,1
	Geen mutaties	
	Standlijn per 30 juni 2012	38,1
	Geen mutaties	
	Standlijn per 31 december 2012	38,1
9	Overboeking vanuit "risico algemeen" naar "budget" voor Zuidgeul Well Aijen	-/ 3,0
	Standlijn per 30 juni 2013	35,1

Grensmaas

Tabel 3 Mutatie projectbudget Grensmaas

Detailtering mutatie projectbudget Grensmaas in VGR 24		€ miljoen
1	Prijsindexatie naar prijspeil 2013	1,4
2	Desaldering i.v.m. ontvangsten	0,6
Totale mutatie VGR 24		2,0

Tabel 4 Ontwikkeling van de post "Risico algemeen" Grensmaas

Detailtering ontwikkeling van de post "Risico algemeen" Grensmaas in VGR 24		€ miljoen
Standlijn per 1 januari 2006		12,6
	Geen mutaties	
Standlijn per 1 januari 2007		12,6
	Geen mutaties	
Standlijn per 31 december 2007		12,6
	Geen mutaties	
Standlijn per 30 juni 2008		12,6
	Geen mutaties	
Standlijn per 31 december 2008		12,6
	Geen mutaties	
Standlijn per 30 juni 2009		12,6
	Geen mutaties	
Standlijn per 31 december 2009		12,6
	Geen mutaties	
Standlijn per 30 juni 2010		12,6
	Geen mutaties	
Standlijn per 31 december 2010		12,6
	Geen mutaties	
Standlijn per 30 juni 2011		12,6
	Geen mutaties	
Standlijn per 31 december 2011		12,6
	Maatregeloverstijgende risico's zijn maatregelspecifiek gemaakt	-/ 12,6
Standlijn per 30 juni 2012 (wordt per VGR 24 niet verder weergegeven i.v.m. bereiken NUL)		0

24^e Voortgangsrapportage Zandmaas en Grensmaas

**is een document van Rijkswaterstaat Programma's, Projecten en Onderhoud
Programma Maaswerken**

Postadres:
Postbus 1593
6201 BN Maastricht

Bezoekadres:
Avenue Ceramique 125
Maastricht

Telefoonnummer: 043 - 387 0303

Faxnummer: 043 - 387 0359

www.rijkswaterstaat.nl/maaswerken